A németek kényszerű szövetségesei, akiket ugyan nem tartottak megbízhatónak, de másodrendű tartaléknak megfeleltek. Ezek: Olaszország, Románia, Magyarország. Azonban további számottevő államok léptek volna be a szövetségbe, ha a **sztálingrádi csatát** a németek megnyerik. Ezek: Törökország, Kína és Japán. Ez utóbbi azonban később bekapcsolódott a háborús folyamatokba.

A szovjetek viszont a szövetségi megbeszélések értelmében már 1942. év elejétől várták, hogy az Egyesült Államok és Nagy-Britannia nyugaton belép a háborúba, amivel nagy tömegű német katonai erőt kötött volna le. Ez azonban csak 1944. év tavaszán következett be.

A német és orosz hadban állók egyaránt és veszteség különbség nélkül számolva, a védők (oroszok) katonai erejét 5 millió, a támadó németekét 6 millió katonával tartották számon. A németek által 1942. őszéig megszállt terület 13 millió km^2 volt Sztálingrád bezárásával együtt. A sztálingrádi csata a **Don** és a **Volga** folyókkal bezárt terület (nagyobb mint a Kárpád-medence) alakult ki a védők és a támadók bástyája. A 700 km hosszú sztálingrádi fronton a németek részéről már utolsónak számított az 1942. augusztus 20-i döntő fontosságú támadás, és ez az egész háború kimenetelét határozta volna meg a németek javára.

Ennek **kémszolgálatos** ismeretében a Vöröshadsereg Legfelsőbb Parancsnoksága a legszigorúbb utasításban rendelte el, a hátországokból is odavezényelt fegyvert fogható, egyáltalán mozogni bíró lakosság elszánt népi harcosait a német túlerő ellen. Minden fegyvert fogható egyszerű mélyes parancsnokká vált. Saját maga külön parancs nélkül határozta meg az adott pillanatban kialakult helyzeti intézkedést, az ellenség bárminemű pusztítására, sőt a szabotálókéra is.

A támadó német hadsereg tartalékai is 1942. augusztus 22-én átkeltek a védelmi bázist biztosító **Don** folyón, s Sztálingrádot másfél km-re közelítették meg. A térképről is látható, hogy a német 6. hadsereg (HDS) a város belterületén harcol. Sztálingrád felett elszabadult a pokol. A németek valamennyi bombázója a várost hullámokban támadta, több sávos kötelékben gyújtó és robbanó bombákat szórva. Égtek a város negyedei, a gyárak, a vasútállomások, láng és füsttenger volt a hatalmas város légtere.

Világ csodája, hogy élő emberek maradtak, 36 óráig csak hullott a bomba, a lövedék. Ugyanebben az órában a dél-keleti front parancsnoka utasítást adott a várost ölelő Volga folyó hídjainak robbantására, hogy azt a németek akár be, akár kivonulásra ne tudják használni.

Zsukov tábornagy feljegyzése szerint szeptember 3-án a két ellenség közötti távolság 3 km volt, s szeptember 5-ig a vonalat nem tudták megsemmisítően áttörni. Különös eseményként jegyzi: Mind a két harcoló HDS részéről kimerültek, úgy fizikailag, mint hadászati anyagok szempontjából.

1942. november 7-én az időjárásban is beállt a fordulat. Az általunk ismeretlen 40 fokos hideg megjelenésével a hadseregnek a **téltábornok** utasítása szerint kellett felkészülni a hadászati tevékenységekre. Beállt a **vihar előtti csend** is. De a viszonylagos csend csak november 7-10-ig tartott, amikor a Führer főhadiszállásáról

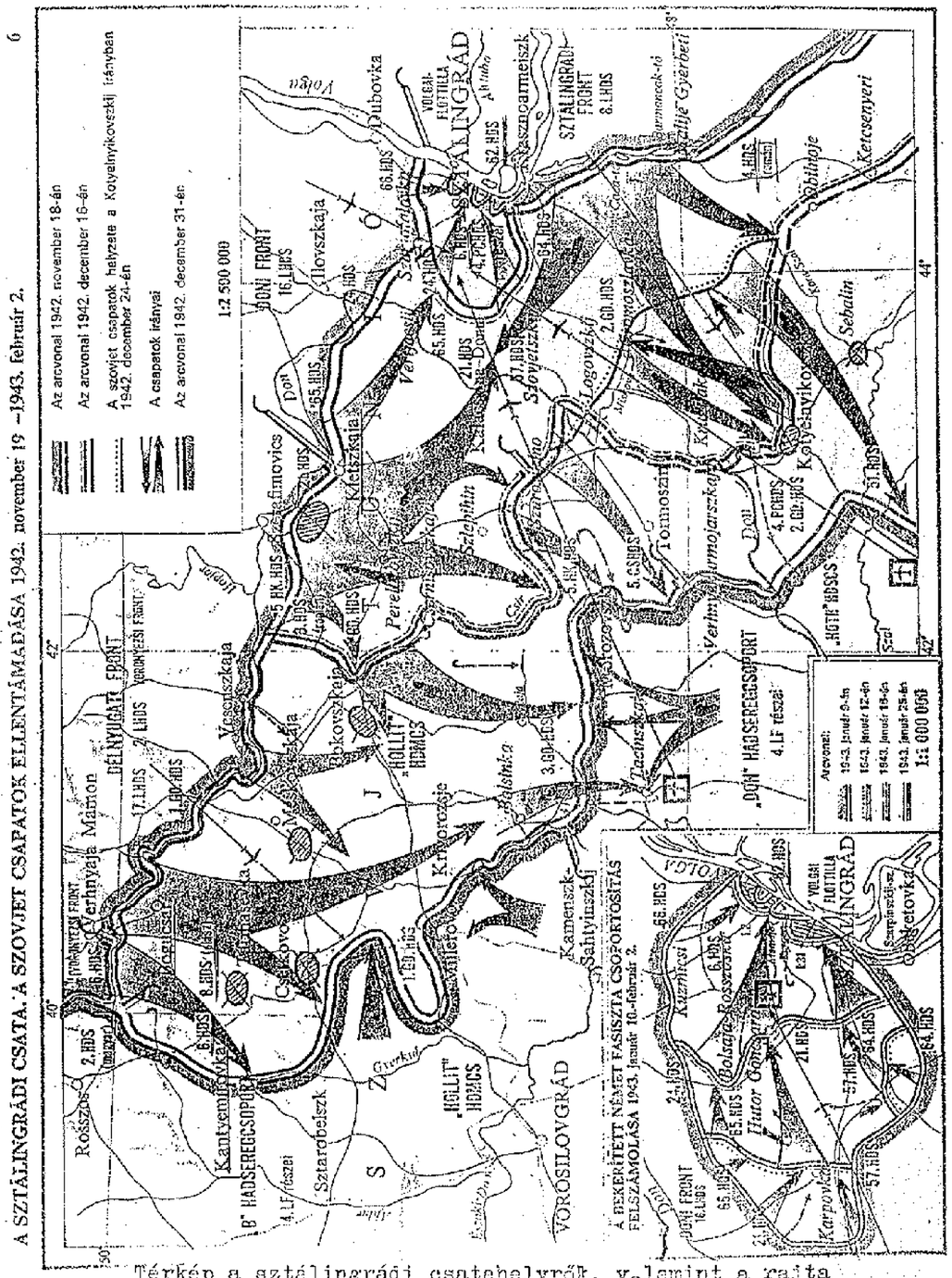

Térkép a sztálingrádi csatahelyről, valamint a rajta látható Boguccár=tól Kletszkajáig magyarok szomszédságában lévő S.olasz HDS. Dóni védelmi vonaláról, és a román 4.HDS. elhelyezéséről.